

SPRAWOZDANIE

Z CYKLU SZKOLEŃ W RAMACH WDROŻENIA WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU UPOWSZECHNIANIA ZNAJOMOŚCI PRZEPISÓW USTAWY O OCHRONIE ZWIERZĄT WŚRÓD ROLNIKÓW W ROKU 2017

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zrealizował w 2017 roku na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego Nr 2572/TW/2017 cykl szkoleń w ramach realizacji wieloletniego wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020.

Cel programu:

Upowszechnienie przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników objętych działaniem specjalistów Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

Celem ogólnym programu jest poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa śląskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków niehumanitarnego traktowania zwierząt. Osiągnięcie tego celu wymaga :

- pogłębienia wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym w sposób zgodny z przepisami ustawy „O ochronie zwierząt” oraz dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych w zakresie dobrostanu zwierząt.
- ukształtowania w społeczeństwie właściwego stosunku wobec zwierząt. Problem spoczywa w znacznym stopniu na oświacie oraz na ruchach i organizacjach społecznych.

Zakres programu:

Program obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z ochroną zwierząt oraz aktualnych przepisów i wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej.

1. Zagadnienia ogólne dotyczące ochrony zwierząt, wynikające z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku wraz z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 856)
  - postanowienia ogólne dotyczące utrzymania zwierząt;
  - przepisy dotyczące traktowania zwierząt gospodarskich, domowych i innych;
  - wymogi dotyczące zabiegów na zwierzętach i doświadczeń na nich;
  - przepisy dotyczące uśmiercania zwierząt.
2. Zagadnienia dotyczące warunków chowu i utrzymania zwierząt:
  - podstawy prawne w zakresie utrzymania zwierząt;
  - wymagania zwierząt w zakresie mikroklimatu, zanieczyszczeń chemicznych, zapylenia i hałasu;
  - wymogi dotyczące podłóg i powierzchni przypadającej na 1 zwierzę;
  - inne wymogi dobrostanu utrzymania zwierząt.
3. Zagadnienia dotyczące obrotu zwierzętami:
  - podstawy prawne transportu zwierząt;
  - warunki załadunku i rozładunku zwierząt;
  - ogólne wymogi dotyczące środków transportu i jego warunków;
  - nadzór nad transportem zwierząt;
  - czas trwania przewozu, przerwy na karmienie i pojenie, okresy odpoczynku;
  - normy zagęszczenia zwierząt podczas transportu

Program szkoleń

Sprawą podstawową jest ukształtowanie w społeczeństwie właściwego, zgodnego z duchem ustawy stosunku do zwierząt. Upowszechnianiem takich postaw zajmują się w znacznym stopniu różne instytucje pozarządowe i organizacje społeczne, temat ten nie może jednak być pominięty w czasie szkoleń prowadzonych w ramach Programu.

W programie szkoleń, w sposób z konieczności bardzo skondensowany ujęto wszystkie zagadnienia związane z zapewnieniem zwierzętom gospodarskim warunków właściwych z etycznego punktu widzenia i zgodnych z obowiązującym prawem polskim i wspólnotowym.

Tematyka omawiana w czasie szkoleń obejmowała:

- zagadnienia ogólne – temat dla wszystkich grup uczestników szkoleń, dotyczący wszystkich gatunków zwierząt, w tym :
  - przepisy związane z wymogiem humanitarnego traktowania zwierząt. Wymóg ten – ochrona przed traktowaniem zwierzęcia jak rzeczy dotyczy zwierząt dzikich, domowych, gospodarskich, utrzymywanych w ogrodach zoologicznych czy placówkach naukowych. Okrutne traktowanie, zadawanie zwierzętom bólu, porzucanie zwierząt domowych, brak dbałości o

zapewnienie im podstawowych potrzeb stanowi przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności lub grzywną,

- obowiązki dotyczące wszystkich osób utrzymujących zwierzęta gospodarskie lub mających z nimi kontakt z tytułu wykonywanej pracy (właściciele, pracownicy) wynikające bezpośrednio z przepisów dotyczących humanitarnego traktowania zwierząt. Obejmują :
  - zapewnienie zwierzętom gospodarskim odpowiedniej opieki – osoby opiekujące się zwierzętami powinien cechować przyjazny stosunek do zwierząt (wykluczenie zachowań nie humanitarnych – znęcania się nad zwierzętami), ponadto powinny mieć przynajmniej minimalny zasób wiedzy (wykształcenie, szkolenia lub doświadczenie) pozwalający sprawować opiekę w sposób prawidłowy,
  - stworzenie warunków bytowania zapewniających podstawowe potrzeby zdefiniowane w przepisach o dobrostanie zwierząt (zwierzęta nie mogą cierpieć z powodu: pragnienia, głodu i nieprawidłowego odżywiania, niewygody i braku schronienia, zranień, chorób i zakażeń pasożytami, strachu, nieprawidłowych oznak zachowania),
  - stworzenie warunków chowu i hodowli nie narażających zwierząt na stres, urazy i uszkodzenia ciała oraz inne cierpienia,
  - umożliwienie zwierzętom swobodnego poruszania się – niedopuszczalne jest ograniczanie swobody poruszania się zwierząt (uwięzie, zbyt ciasne pomieszczenia) w sposób zmuszający do przyjmowania niewygodnej pozycji, powodujący urazy i cierpienia). W przypadku zwierząt trzymany ciągle lub często na uwięzi lub w zamkniętym pomieszczeniu konieczne jest zapewnienie przestrzeni odpowiedniej do potrzeb zwierzęcia,
- zagadnienia szczegółowe, dotyczące gatunków i kierunków użytkowania zwierząt gospodarskich, wynikające z zamieszczonych wyżej ogólnych wymogów dotyczących ochrony i utrzymania zwierząt oraz aktów prawnych krajowych i unijnych:

Efekty programu

W ramach realizacji Programu specjaliści Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zgodnie z § 1 Umowy zorganizowali i przeprowadzili **50 szkoleń** (na planowane 50 szkoleń) dotyczących upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt. **Łącznie we wszystkich szkoleniach wzięło udział 1051 rolników.**

Średnio w jednym szkoleniu brało udział 21 rolników, tylko w nielicznych szkoleniach było poniżej 20 uczestników, najwięcej 39 w Nakle Śląskim i 29 w Bielsku Białej.

Wszystkie szkolenia były bezpłatne. Uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów szkoleń.

Szkolenia były realizowane w okresie od 1 września do 15 listopada bieżącego roku zgodnie z harmonogramem szkoleń na obszarze całego województwa śląskiego. Czas szkoleń:

- dla producentów utrzymujących niewielkie ilości zwierząt gospodarskich chowie przydomowym oraz dla posiadaczy zwierząt domowych - 2 godziny
- dla dużych towarowych producentów - 4 godziny (zakres rozszerzony)

Wykładowcami na szkoleniach byli przede wszystkim specjaliści zootechnicy ze Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie oraz lekarze weterynarii i pracownicy organizacji których celem statutowym jest ochrona zwierząt.

Szkolenia spotkały się z żywym zainteresowaniem rolników. Rolnicy bardzo wysoko ocenili szkolenia z powyższego zakresu. Tematyka szkoleń wywoływała ożywioną dyskusję i wiele pytań do wykładowców, szczególnie dotyczących standardów produkcji, dobrostanu zwierząt i minimalnych wymagań zootechnicznych dla zwierząt gospodarskich.

Uczestnicy szkoleń otrzymali materiały szkoleniowe zawierające broszurę „O ochronie zwierząt” wydaną przez ŚODR w Częstochowie oraz rozporządzenia MRiRW „W sprawie minimalnych warunków utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich”.

W ramach programu współpracowano z Wojewódzkim Inspektorem Weterynarii w Katowicach i Powiatowymi Lekarzami Weterynarii zwracając szczególną uwagę na kwestie bioasekuracji w chowie zwierząt oraz przypadki naruszeń przepisów w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt i wymagań dobrostanu.

Szczegółowe zestawienie szkoleń z zakresu upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt zorganizowanych przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie wraz z imienną listą osób delegowanych (wykładowców i organizatorów szkoleń) i uczestniczących w szkoleniach przedstawiamy w załączeniu.

Sporządził
Andrzej Wieczorek

P.S. ZASTĘPCA DYREKTORA
Jakub Cofala
mgr Jakub Cofala

**ZESTAWIENIE SZKOLEŃ „USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT”
wraz z imienną listą osób delegowanych do przeprowadzenia szkoleń
zrealizowanych w 2017 roku na podstawie umowy NR 2572/TW/2017.**

L.p.	Temat szkolenia	Data	Miejscowość szkolenia	Liczba osób	Wykładowcy i organizatorzy szkoleń
1.	Ustawa o ochronie zwierząt	04.09.2017	Wielowieś	21	Joanna Głowik
2.	Ustawa o ochronie zwierząt	12.09.2017	Kornowac	21	Elżbieta Antonin
3.	Ustawa o ochronie zwierząt	18.09.2017	Bielsko Biała	29	Marta Turotszy
4.	Ustawa o ochronie zwierząt	20.09.2017	Nakło Śląskie	39	Barbara Wrobel
5.	Ustawa o ochronie zwierząt	22.09.2017	Lędziny	23	Stanisław Machaj
6.	Ustawa o ochronie zwierząt	25.09.2017	Mikołów	21	Marek Grzegorzczak Urszula Wielgus
7.	Ustawa o ochronie zwierząt	26.09.2017	Lyski	20	Cwynar Marek Migula Danuta
8.	Ustawa o ochronie zwierząt	26.09.2017	Pawonków	26	Juściński Bogdan
9.	Ustawa o ochronie zwierząt	26.09.2017	Chwostek	24	Marian Łuczka
10.	Ustawa o ochronie zwierząt	27.09.2017	Żarki	20	Machura Edyta
11.	Ustawa o ochronie zwierząt	27.09.2017	Połomia	17	Dawid Prochasek Jacek Bober
12.	Ustawa o ochronie zwierząt	28.09.2017	Kidów	20	Paweł Bartos
13.	Ustawa o ochronie zwierząt	28.09.2017	Żeliszewice	20	Radosław Sroka
14.	Ustawa o ochronie zwierząt	29.09.2017	Pszczyna	19	Anna Rogala Romanek
15.	Ustawa o ochronie zwierząt	29.09.2017	Goleszów	20	Krzysztof Kamieniorz
16.	Ustawa o ochronie zwierząt	04.10.2017	Glinka	21	Alicja Motyka
17.	Ustawa o ochronie zwierząt	05.10.2017	Kłomnice	20	Borys Gruszewski
18.	Ustawa o ochronie zwierząt	10.10.2017	Żarnowiec	18	Kazimierz Sarwa

19.	Ustawa o ochronie zwierząt	10.10.2017	Istebna	26	Elżbieta Borejza
20.	Ustawa o ochronie zwierząt	11.10.2017	Masłońskie	21	Monika Mrozek
21.	Ustawa o ochronie zwierząt	17.10.2017	Radziechowy	15	Zofia Piecuch
22.	Ustawa o ochronie zwierząt	17.10.2017	Miedźno	21	Paweł Hudy Janusz Związek
23.	Ustawa o ochronie zwierząt	20.10.2017	Koszęcin	26	Olszewska Mariola Zbigniew Pełka Martyna Kolińska
24.	Ustawa o ochronie zwierząt	20.10.2017	Przystajń	20	Irena Olszewska Andrzej Sosnowski
25.	Ustawa o ochronie zwierząt	20.10.2017	Zbrostawice	23	Barbara Wrobel
26.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2017	Starzyny	18	Agnieszka Pasierbińska
27.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2017	Borowce	20	Jolanta Zyszcak
28.	Ustawa o ochronie zwierząt	24.10.2017	Bieruń	18	Kwiatek Dorota
29.	Ustawa o ochronie zwierząt	25.10.2017	Rybnik	22	Cwynar Marek Szotek Magda
30.	Ustawa o ochronie zwierząt	25.10.2017	Pietrowice Wielkie	21	Elżbieta Antonin Jankowska Bożena
31.	Ustawa o ochronie zwierząt	25.10.2017	Tychy	21	Józef Marks Marek Grzegorzycyk
32.	Ustawa o ochronie zwierząt	26.10.2017	Studzionka	22	Iwona Wrobel Olszak
33.	Ustawa o ochronie zwierząt	30.10.2017	Gorzyce	10	Wiesław Wojtasik Jacek Bober
34.	Ustawa o ochronie zwierząt	30.10.2017	Sączów	24	Kozłowska Iwona
35.	Ustawa o ochronie zwierząt	31.10.2017	Godziska	20	Monika Szydłowska
36.	Ustawa o ochronie zwierząt	31.10.2017	Rudziniec	21	Angelika Andreasik
37.	Ustawa o ochronie zwierząt	03.11.2017	Toszek	20	Angelika Andreasik
38.	Ustawa o ochronie zwierząt	07.11.2017	Przyrów	20	Zuzanna Bruzda
39.	Ustawa o ochronie zwierząt	08.11.2017	Zebrzydowice	21	Aneta Stanek Sikora

40.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.11.2017	Jaworzno	21	Walasek Adam Teresa Bolech
41.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.11.2017	Niegowa	20	Monika Stemplowska
42.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.11.2017	Jastrzębie Zdrój	15	Marcin Piecha
43.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.11.2017	Czerwionka Leszczyny	20	Cwynar Marek Migula Danuta Ewa Widuch
44.	Ustawa o ochronie zwierząt	13.11.2017	Kłobuck	24	Zdzisław Pelka Janusz Związek
45.	Ustawa o ochronie zwierząt	13.11.2017	Wyry	23	Józef Marks Katarzyna Czagan
46.	Ustawa o ochronie zwierząt	13.11.2017	Tworóg	23	Barbara Wróbel
47.	Ustawa o ochronie zwierząt	14.11.2017	Gołuchowice	21	Radosław Sroka
48.	Ustawa o ochronie zwierząt	15.11.2017	Krzyżanowice	19	Elżbieta Antonin Czesława Błaszczok
49.	Ustawa o ochronie zwierząt	15.11.2017	Porąbka	14	Mateusz Gąsiorek
50.	Ustawa o ochronie zwierząt	15.11.2017	Pszczyna	22	Wróbel Janusz
Razem				1051	X

p.o. ZASTĘPCA DYREKTORA
Jakub Cofala
 mgr Jakub Cofala